

Undervisningsmateriale
Frøken Smillas fornemmelse for sne

**DET DRAMATISKE
UDGANGSPUNKT**

Forord

I dette undervisningsmateriale findes forslag til hvilke emner, der kan være relevante at tage op i forbindelse med forestillingen *Frøken Smillas fornemmelse for sne*. Materialet er punktnedslag, og vi har lagt vægt på, at det er ledsaget af mange links til information, som kan bruges til at arbejde videre ad de spor, som er relevante.

Materialet er rettet mod undervisning på ungdomsuddannelser i fagene dansk, drama, samfundsfag, historie og psykologi.

Efter forestillingen er der mulighed for at tale med skuespillerne. Bestil samtalen, når du bestiller billetter på det teater, hvor I skal se forestillingen.

Indhold

	Side
Analyse af forestillingen	3
Forestillingen i forhold til bogen (og evt. filmen)	5
Peter Høeg	5
Grønland – Danmark	6
Danskeres forhold til grønlændere – fordomme og idealisering	7
Grønlændere i Danmark – splittede mellem to kulturer	8
Natur – kultur – kolonialisme	8
Links til ekstra inspiration	9
Det Dramatiske Udgangspunkt og holdet bag forestillingen	10
Her spiller Frøken Smillas fornemmelse for sne	12
Bilag: Tekstuddrag fra manuskript	13
Bilag: Anmeldelser	16

Analyse af forestillingen

Instruktøren af *Frøken Smillas fornemmelse for sne* har valgt, at forestillingen skal have et meget ekspressivt udtryk, som betyder, at store dele af teksten bliver spillet direkte ud til publikum i et højt tempo. Man rykker derved tilskueren ind i romanens sanseekspllosion og lader publikum føle noget af det, der foregår på scenen (nærmest fysisk). Det kan virke påtrængende at blive gjort til en slags medagerende, men måske kan det også få publikum til at tænke over, hvad de har med historien at gøre. Formen sætter publikum på arbejde og er langt fra dagligstue-realisme og naturalistisk teater. Herunder findes inspiration til at arbejde med analyse af forestillingen.

Der findes flere arbejdsmetoder, som instruktør og skuespillere kan benytte, og hver teaterretning har sin intention og sine udtryk. To af de skoledannende kunstnere stilles ofte op som modsætninger: Stanislavskij og Brecht, og til analysen af denne forestilling er spændet mellem de to nyttigt. Der er flere elementer i forestillingen, som viser Brechts teaterfilosofi, men hvilke elementer kan tilskrives Stanislavskijs?

Stanislavskij – det psykologiske teater

Konstantin Stanislavskij (1863 – 1938), russisk skuespiller, instruktør, pædagog og teaterleder. Gennem sit pædagogiske arbejde og sit forfatterskab skabte han et system for skuespillere, som kan kaldes ”det psykologiske teater” eller naturalisme. Stanislavskijs arbejde fulgtes med og var en del af udviklingen af naturalismen inden for teater. Hans mest kendte værk er *En skuespillers arbejde med sig selv*. Stanislavskijs metoder lå senere til grund for udviklingen af method acting.

Brecht – det episke teater

Bertolt Brecht (1898 – 1956), tysk dramatiker, forfatter og instruktør med en meget politisk tilgang til sit arbejde. Udviklede blandt andet nye dramatiske teknikker – i opposition til naturalismen – som han kaldte det episke teater. Betragtede teatret som det sted, der var bedst til at påvirke folks bevidsthed og stimulere indsigt. Han ønskede at aktivere publikums kritiske stillingtagen, og for at fremme den skabte han verfremdungs-effekten, som bruges til at bryde illusionen i teatret, nedbryde den fjerde væg og gøre publikum bevidste om, at de ser teater.

Den Store Danske Encyklopædis gode artikler om Stanislavskij og Brecht:

[Konstantin Stanislavskij](#)

[Bertolt Brecht](#)

Forslag til opgaver:

Visuel analyse

- Analyser forestillingen ved hjælp af de scenografiske koder. Kig på kostumer, scenografi, rekvisitter, lys osv.
- Hvad siger det ydre om forestillingen?
- Hvilke redskaber bliver brugt til at fremme forestillingens budskaber?
- Hvorfor bliver lyset i publikumssalen fx ikke slukket?

Find flere fotos fra forestillingen her www.dramatiske.dk

- Se forestillingens trailer før forestillingen. Noter hvilket indtryk traileren giver af forestillingen. Vend tilbage til noterne efter forestillingen. Passer de to sammen? Hvordan er traileren i forhold til forestillingen?
Link til trailer <https://vimeo.com/136354666>

Auditiv analyse

- Hvilken lydside har forestillingen? Hvordan bliver musik og lydeffekter brugt?

Verfremdung

- Hvad kan man bruge verfremdungs-effekten til?
- Hvad bliver den brugt til i *Frøken Smillas fornemmelse for sne*?
- Hvordan ville iscenesættelsen være anderledes, hvis forestillingen blev spillet som psykologisk teater?
- Hvilke grunde kan der være til at Brecht mente, at netop den metode var særligt god til at gøre folk oplyste?
- Og hvorfor var netop teatret et velegnet medie for Brecht?

Inspiration:

Instruktør Krzysztof Minkowski og skuespillerne Mille Maria Dalsgaard og Jonas Littauer er alle uddannet i

Tyskland, hvor den ekspressive stil er mere brugt end i Danmark, og det fysiske udtryk ofte er stærkere og mindre pænt end i Danmark. Eksempler på det kan fx ses her:

[Der Spieler](#) af F. M. Dostojevskij (dansk: "Spilleren"), Volksbühne Berlin, instruktør: Frank Castorf

[Nora oder ein Puppenhaus](#) af H. Ibsen (dansk: "Et dukkehjem"), Theater Oberhausen, instruktør: Herbert Fritsch

[Hamlet](#) af W. Shakespeare, Schaubühne Berlin, instruktør: Thomas Ostermeier

Forestillingen i forhold til bogen (og evt. filmen)

Peter Høegs roman *Frøken Smillas fornemmelse for sne* er både en kriminalhistorie, et psykologisk portræt af Smilla og en skarp civilisationskritik af Danmark som tidligere kolonimagt. Det er litteratur på et højt plan, fortættet, poetisk, billedrigt.

Al tekst i forestillingen er Peter Høegs bortset fra enkelte sætninger, hvor det har været nødvendigt at skrive en overgang, som får den forkortede historie til at hænge sammen.

- Form og indholdsanalyse af bog og forestilling.
- Hvilket fokus har forestillingen i forhold til bogen? Og evt. filmen.
- Hvad betyder forestillingens valg for den samlede oplevelse af historien?

Inspiration:

[Litteratursiden](#)

[Forfatterweb](#)

[Dette er ikke Grønland](#)

God og polemisk artikel om Grønland i litteraturen af Rasmus Bo Søren. Hans påstand er, at de fleste forfattere beskriver den vise vilde eller er den forsumpede grønlænder – det gælder også Peter Høeg. Information, 2008.

Peter Høeg

Peter Høeg er berømt for sine romaner, som er oversat til mange sprog. Han er også berømt for at have valgt en alternativ måde at leve på, en måde hvorpå han måske forsøger at lægge afstand til det moderne liv, som han ofte kritiserer i sine romaner. Og så er han kendt for at være svær for medierne at få fat i. Ud over at arbejde med hans forfatterskab, kan man også tage fat på det offentlige billede af Peter Høeg. På den store hype, når han udgiver en ny bog og det store fokus på, hvordan han lever sit liv.

Inspiration:

[Om Peter Høeg](#) – Den Store Danske Encyklopædi

[Forfatterweb](#) – dels om Peter Høeg som omdiskuteret skikkelse, dels om hans værker

[Tilbage til lyset](#) - interview med Peter Høeg ved udgivelsen af *Den stille pige*. Interviewet beskæftiger sig blandt andet med, at Høeg har været væk fra den offentlige scene i lang tid, Jyllands-Posten 2006

[Peter Høeg: Mit liv matcher ikke myten](#) – interview med Peter Høeg ved udgivelsen af *Elefantpasserens børn*, Ekstrabladet 2010

[For mænd handler det om at komme det kvindelige nærmere](#) – interview med Peter Høeg, Politiken 2014

Grønland – Danmark

Forestillingen lægger mere vægt på nogle af elementerne i Peter Høegs roman end andre. Et af de store temaer i forestillingen er forholdet mellem Grønland og Danmark, og her kan man både arbejde med, hvordan forholdet fremstilles i forestillingen /romanen, og man kan brede emnet ud og undersøge forskellige aspekter af det. Der er meget at tage fat på.

Verdens største ø Grønland, ligger egentlig tættere på Nordamerika, men historisk og politisk har den været knyttet til Europa. I slutningen af 900-tallet blev områderne på den sydvestlige kyst koloniseret af folk fra Norden. Fra 1720'erne blev landet for alvor koloniseret, begyndende med den dansk-norske præst Hans Egede.

Grønland har gennemgået en voldsom udvikling, som på godt og ondt har været præget af, at landet har skullet omstille sig fra traditionelt fangersamfund med særegne traditioner til et moderne land med alt, hvad det indebærer af oprud, rodløshed, usikkerhed og mindreværdskomplekser over for danskerne. En omstilling som blev dikteret af kolonimagten Danmark ud fra en tro på, at det var til grønlændernes eget bedste.

Siden 1979 har Grønland haft hjemmestyre, siden 2009 selvstyre – men stadigvæk i et rigsfællesskab med Danmark. Det betyder blandt andet, at grønlændere har dansk statsborgerskab, at Grønland – ligesom Færøerne – har to mandater i Folketinget, og at kongefamilien tager på sommertogt til Grønland for at markere tilhørsforholdet.

Opgaveforslag:

- Thulesagen dukker med jævne mellemrum op i medierne – undersøg hvad den egentlig går ud på, og hvorfor den måske er et meget godt billede på Danmarks forhold til Grønland.
- Grønlænderne gik fra hjemmestyre til selvstyre i 2009. Hvad betød det rent praktisk for landet?
- Hvilke områder har de selv kontrol over, og hvilke har de ikke?
- Undersøg Grønlands og Danmarks fælles historie gennem kilder på nettet, leksikon, faglitteratur og evt. mundtlige kilder. Husk at forholde dig til, hvem kilden er, og hvad det betyder for oplysningerne.
- I Frøken Smilla indgår historien om Kryolitselskabet, som er et virkeligt selskab. Undersøg deres historie. Der findes blandt andet klip på YouTube.
- Man snakker meget om Grønlands naturressourcer, som jo var dem, Danmark udnyttede med blandt andet Kryolitselskabet. Ville man kunne udnytte Grønland på samme måde i dag, eller har landet fået ret til egne ressourcer?

Inspiration til undervisning om Grønland:

[EMU: Grønland – Danmark](#)

[EMU: undervisningsforløb](#)

[EMU: Rigsfællesskabet](#)

Statsministeriet: [Den grønlandske selvstyreordning](#)

Tre artikler fra foråret 2015, som beskriver samarbejdet mellem Grønland og Danmark og peger på konfliktpunkter. Alle fra Information, 2015.

[Gletsjermel og rubiner](#) – artikel fra erhvervskonference om Grønlands fremtid

[Grønland udskyder selvstændighed](#) – om den nuværende og den tidligere landsstyreformands holdning til løsrivelse

[Løkke-regering vil blive stærkt presset fra Nordatlanten](#) – om de færøske og grønlandske medlemmer af Folketinget og hvad de vil fokusere på

Danskeres forhold til grønlændere – fordomme og idealisering

Mange danskere mener, at grønlænderne har en kontakt til og respekt for naturen, som ikke længere findes på samme måde i Danmark. Men hvordan er grønlændernes forbindelse til naturen i dag? Og i hvor høj grad sker der en idyllisering af "det oprindelige naturfolk", hvor danskerne projicerer deres egne forestillinger over på grønlænderne?

Hvad med fordommene? Grønlændere har generet lav status i Danmark, vi gider ikke rigtig snakke om dem, de må løse deres egne problemer og må klare sig selv, både dem der bor i Grønland, og dem som sidder på Christianshavns Torv. Det er så grelt, at man har set sager, hvor 112 har spurgt, hvilken nationalitet den nødlidende har, når de forventer at høre svaret grønlænder, og derefter ikke har sendt en ambulance.

Opgaveforslag:

- Hvordan tænker du selv om grønlændere? Kender du nogen?
- Undersøg, hvordan grønlændere og Grønland bliver omtalt i medierne.
- Hvordan taler politikerne om grønlænderne?
- Kommer grønlænderne nogensinde selv til orde? Og hvis de gør, hvad udtaler de sig så om, og hvorfor bliver de spurgt? (Dvs. bliver de spurgt som grønlænder, forsker, almindeligt menneske på gaden, politiker eller noget andet).

Inspiration:

[Danskernes fordomme om Grønlændere holder ikke stik](#) – artikel om undersøgelse som viser, at danskerenes fordomme netop er fordomme, Information 2012

'Institut for Menneskerettigheder' har i oktober 2015 udarbejdet en rapport under overskriften "Fordomme står i vejen for grønlandere i Danmark". Den viser bl.a., at grønlandere oplever at blive diskrimineret:

- 53 % af grønlandere i Danmark mener, at grønlandere som gruppe er stigmatiseret i Danmark.
- 44 % af grønlandere i Danmark oplever danskere som fordomsfulde over for grønlandere.
- 20 % af grønlandere med to grønlandske forældre har været udsat for diskriminerende behandling i det offentlige inden for det seneste år.
- 10 % af grønlandere med to grønlandske forældre har oplevet at få dårlig betjening eller service i det offentlige på grund af deres grønlandske baggrund.

Link: <http://www.menneskeret.dk/nyheder/fordomme-staar-vejen-groenlaendere-danmark>

Grønlandere i Danmark – splittede mellem to kulturer

Frøken Smillas fornemmelse for sne handler også om Smillas egen splittelse mellem to lande, Grønland og Danmark. Hun føler sig ikke rigtigt hjemme nogen af stederne. Hun beskriver selv, hvordan hun oplever at komme til Danmark og efterhånden mister noget af sin grønlandske identitet (Bilag 1).

Emner: At være den fremmede. Mobning. Racisme.

<http://www.information.dk/549353> "Jeg kender alle grønlandervittighederne", Information, 2015

<http://www.information.dk/549356> Grønlandere i Danmark har samme problemer som andre indvandrere, Information, 2015.

[Der er ingen prestige i at være grønlander](#)

Debatindlæg om grønlanderes lave status i Danmark. Information, 2015.

[Dem mod os](#)

Om tendenser til racisme i Danmark. Kronik af René Rasmussen, psykoanalytiker og lektor ved Københavns Universitet. Information, 2015.

[Grønlandere lades i stikken af deres danske statsborgerskab](#)

Artikel om, hvorfor det blandt andet går galt, når Grønlandere kommer til Danmark, Information, 2012.
Mange relaterede links i artiklen.

Natur – kultur – kolonialisme

Mødet mellem oprindelige folk og den såkaldt civiliserede verden er gennem historien ofte gået galt. Der er mange interesser på spil, ofte er der naturressourcer som det oprindelige folk lever med og af, men som de invaderende gerne vil have fat i. Og der har været en tendens til at betragte oprindelige folk som naive og ægte vilde, som ikke vidste, hvad der var bedst for dem selv og ikke anede, hvilken guldgrube de sad på. Den invaderende part har indført sygdomme, presset regler ned over hovedet på den oprindelige befolkning, og ofte er det endt med, at det oprindelige folk er blevet presset på territorium og traditioner

med mange ulykkelige skæbner til følge. Det er blandt andet sket med indianere i USA, aboriginals i Australien og inuit i Grønland.

Forslag til spørgsmål, der kan undersøges:

- Hvorfor går det så galt?
- Hvorfor vil kolonisterne have de oprindelige folk til at leve i deres billede?
- Hvorfor vil/kan de oprindelige folk ikke det?
- Hvad er det for ting, der går galt i mødet? Og hvorfor?
- Politisk korrekthed: Hvad skal man egentlig kalde de oprindelige folk? Er ”oprindelig folk” godt eller klinger det forkert?

Inspiration:

[Opgøret med Sagamanden](#)

Om at Danmark traditionelt ikke ser sig som kolonimagt og nybrud i litteraturen i de nordatlantiske lande. Information, 2015.

[I den bedste mening](#) - interviewbog af Tine Bryld, 2010

Om 22 grønlandske børn som blev skilt fra deres familier for at blive fordanskede og fungere som spydspids for et nyt Grønland.

[Man gjorde 22 grønlandske børn fortræd](#) – om arbejdet med bogen, Politiken, 2010

[Grønlandske børn var forsøgskaniner](#) – om eksperimentet i Danmark, at det aldrig er blevet undersøgt, og at lignende ting er foregået i andre lande. Politiken, 2009

Ekstra inspiration

Billeder fra kryolitbrydning:

<https://www.flickr.com/photos/statensarkiver/sets/72157635834543094/>

Film:

[Grønland før og nu](#). Samling af dokumentarfilm om Grønland – til streaming, Filmcentralen.

[Idealisten](#), instr. Christina Rosendahl, 2015

[Eksperimentet](#), instr. Louise Friedberg (inspireret af bogen ”I den bedste mening), 2010

[Film om eksperiment med grønlandske børn er hjerteskrærende](#), filmanmeldelse, Politiken, 2010

[Lysets hjerte](#), instr. Jakob Grønlykke, 1998

[Frøken Smillas fornemmelse for sne](#), instr. Bille August, 1997

Flere fotos fra forestillingen på www.dramatiske.dk

Det Dramatiske Udgangspunkt og holdet bag forestillingen

SPILLETID: Forestillingen varer 80 min.

FORFATTER: Peter Høeg

INSTRUKTION & MANUSKRIFT: Krzysztof Minkowski

SCENOGRAFI & KOSTUMER: Konrad Schaller

MEDVIRKENDE: Mille Maria Dalsgaard & Jonas Littauer

www.dramatiske.dk

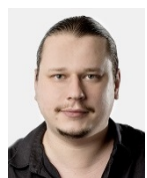
Om Det Dramatiske Udgangspunkt

Det Dramatiske Udgangspunkt er et internationalt teaterkompagni, der er drevet af lysten til at tage fat i brændpunkter og tabubelagte temaer. De ønsker at skabe et æstetisk og eksistentielt udtryk i kunsten, som modsvarer den virkelighed – både personlig og politisk – som vi lever i med konstante brud og afbrydelser. Deres forestillinger gør derfor op med den lineære og endimensionelle fortælling og viser virkelighedens skyggesider for at provokere til eftertanke.

Peter Høeg

Peter Høeg er født i København i 1957. Han blev mag.art. i litteraturvidenskab i 1984 og debuterede i 1988 med romanen "Forestillingen om det tyvende århundrede", som fik stor opmærksomhed. Siden har han udgivet mange fortællinger og romaner så som "Fortællinger om natten" (1990), "Frøken Smillas fornemmelse for sne" (1992), "De måske egnede" (1993), "Kvinden og aben" (1996) og senest "Effekten af Susan" (2014). "Frøken Smillas fornemmelse for sne" blev filmatiseret af Bille August i 1997, hvilket var med til at cementere Peter Høegs succes nationalt og internationalt. Han har ry for at være en stærk og aktuel skildrer af den moderne europæiske kultur og dens menneskelige omkostninger.

Krzysztof Minkowski

Krzysztof Minkowski er født i Stettin i Polen i 1980. Han er uddannet skuespiller fra Reduta – Schauspielschule für Theater und Film i Berlin i 2004 og instruktør fra Hochschule für Schauspielkunst "Ernst Busch" i Berlin i 2008. Han har siden instrueret og iscenesat mange forestillinger i Tyskland, Polen, Schweiz og Danmark. I 2009 fik han med "Tre Søstre" af Anton Tjekhov prisen for sæsonens bedste iscenesættelse i Jelenia Góra i Polen. I 2012 iscenesatte han bl.a. Lars von Triers "Idioterne" på Luzerner Theater i Schweiz, og i Danmark er han nok mest kendt for sin iscenesættelse af Knud Romers roman "Den som blinker er bange for døden" i 2013, som har spillet over 50 forestillinger på turné i Danmark.

Jonas Littauer

Jonas Littauer er født i Århus i 1980. Han har studeret skuespil på Europäisches Theater Institut Berlin fra 2002 til 2004 og på Hochschule für Schauspielkunst "Ernst Busch" i Berlin fra 2004 til 2008. Siden da har han optrådt i en stribe af forestillinger både i Danmark og Tyskland såsom "Dengang vi drømte" (Thalia Theater Halle), "Illiaden" (Heimathafen Berlin), "Den som blinker er bange for døden" (Danmarksturné) og "7 9 13" (Teatret Masken) af Julie Mai Jakobsen. Jonas er desuden Teaterleder for Det Dramatiske Udgangspunkt og producent på opsætningen *Frøken Smillas fornemmelse for sne*. Jonas har i mange år boet og arbejdet i udlandet og er bekendt med følelsen af at have en fod i hvert land og at være splittet mellem forskellige identiteter.

Mille Maria Dalsgaard

Mille Maria Dalsgaard er født i København i 1980. Fra 2003 til 2006 studerede hun på Europäisches Theater Institut Schauspielschule Berlin. Siden da har hun optrådt i flere forestillinger i både Danmark og Tyskland såsom "Romeo og Julia" (Thalia Theater Halle), "Voksne kan ikke blive bange" (Teater Momentum), "Den som blinker er bange for døden" (Danmarksturné) og "7 9 13" (Teatret Masken). Fra 2012 har Mille fungeret som kunstnerisk leder på Sydhavn Teater sammen med Søren Hansen. Ligesom de øvrige medvirkende er

Mille også præget af at have levet en lang periode i udlandet. Tematikken i "Frøken Smillas fornemmelse for sne" ligger hende derfor ikke fjern, og splittelsen er et vilkår, hun har levet med i mange år.

Konrad Schaller

Konrad Schaller blev født i 1975 i Berlin. Han er uddannet bådbygger og industridesigner, og i 2007 blev han uddannet scenograf og kostumedesigner på Kunsthochschule Berlin-Weissensee. Siden begyndelsen af sin professionelle karriere som scenograf har han arbejdet tæt sammen med instruktør Krzysztof Minkowski. Deres række af fælles produktioner tæller bl.a. den tyske uopførelse af "Die Reiherkönigin" på Maxim Gorki

Teater i Berlin og senest "Richard III" på Theater Konstanz i Sydtykland og "Heksejagt" på Theater St. Gallen i Schweiz. Konrad stod for scenografien til den anmelderroste "Den som blinker er bange for døden".

**DET DRAMATISKE
UDGANGSPUNKT**

Det Dramatiske Udgangspunkt
Frederiksholms Kanal 28 Z
1220 København K
cvr. 34016771
M: +45 26 72 24 90
www.dramatiske.dk
facebook.com/dramatiske

Her spiller Frøken Smillas fornemmelse for sne

Husk at du kan bestille en snak med skuespillerne efter forestillingen. Bed om det der, hvor du bestiller billetter.

Det er i sæson 2015/16 og sæson 2016/17 også muligt, at få forestilling ud at spille på jeres uddannelsessted. I nogen tilfælde kan det arrangeres i samarbejde med jeres lokale teater. Kontakt Det Dramatiske Udgangspunkt og hør nærmere.

[Teater Nordkraft, Ålborg](#)

17. – 21. november 2015

[Teatret ved Sorte Hest](#)

24. – 28. november 2015

8. – 12. december

[Teatret Svalegangen, Århus](#)

1. – 5. december 2015

[Teater Momentum, Odense](#)

12. – 15. januar 2016

[Vendsyssel Teater, Hjørring](#)

29. januar 2016

[Himmerlands Teater, Hobro](#)

4. februar 2016

[Teaterforeningen Bøgestrømmen, Stege](#)

5. februar 2016

[Midtlandets Musik- og Teaterforening, Toftlund](#)

21. februar 2016, kl. 16

[Team Teatret, Herning](#)

22. februar 2016

[Teatret Masken, Nykøbing F.](#)

25. februar 2016 kl. 19:30

[Vejleegnens Teaterforening](#)

29. februar 2016

[Thy Teater, Thisted](#)

9. – 10. marts 2016

Bilag:

Tekstuddrag fra manuskriptet

3.

JESAJA

SMILLA

Vi bor i Det hvide Snit. De eneste der kan bo her er mere marginale eksistenser som jeg selv. Således er tilnavnet ganske vist sårende for os der bor her, men alligevel stort set korrekt. Der er grunde til at man flytter ind, og grunde til at man bliver boende. Med tiden er vandet blevet vigtigt for mig. Det hvide Snit ligger direkte ud til Københavns Havn. Denne vinter har jeg kunnet se isen dannes. Frosten er sat ind i november. Jeg har respekt for den danske vinter. Kulden – ikke den målbare, den på et termometer, men den oplevede – afhænger mere af vindstyrke og luftens fugtighedsgrad, end af hvor koldt det er. Jeg har frosset mere i Danmark end jeg nogensinde frøs i Thule. Skrid, Bror Lort

PETER

Peerit, skrid selv. Vil du læse for mig?

SMILLA

Pis af.

PETER

Kan du ikke lide børn?

SMILLA

Jeg æder børn.

PETER

Salluvutit, du lyver. Hvaffor en bog?

SMILLA

Euklids Elementer. Et punkt er det, som ikke kan deles. En linje er en længde uden bredde.

PETER

Hvordan smager den?

SMILLA

En halvcirkel er en figur, som indesluttet af en diameter og den af diameteren afskårne periferi.

PETER

Når du dør, Smilla, må jeg så få dit skind?

SMILLA

Det er så i orden.

PETER

Smilla, kan vi tage til Grønland?

SMILLA

Nej.

PETER

Det er så i orden.

16.

DANMARK

PETER

Da vi blev flyttet fra bygdeskolen til Qaanaaq fik vi lærere, der ikke kunne et ord grønlandsk, og heller ikke havde tænkt sig at lære det. De fortalte os, at for dem af os, der kunne blive bedre end de andre, ville der være en adgangsbillet til Danmark og til en eksamen og til vejen ud af den arktiske elendighed.

SMILLA

Denne gyldne opstigning skulle foregå på dansk. Det var mens man grundlagde 60'erpolitikken. Der førte til, at Grønland officielt blev »Danmarks nordligste amt«, og at inuit officielt skulle omtales som »norddanskere«, og »oplæres til samme rettigheder som danskerne i øvrigt«, som den fælles statsminister udtalte.

PETER

Derved er grunden lagt. Så kommer man til Danmark, og der går et halvt år, og det føles som man aldrig vil glemme modersmålet. Det er dét man gør sig sine tanker på, husker sin fortid på. Så møder man en grønlander på gaden. Man udveksler fraser.

SMILLA

Og pludselig er der et helt almindeligt ord, man må lede efter. Der går et halvt år til. En veninde tager en med ind til Grønlændernes Hus i Løvstræde. Der opdager man, at ens eget grønlandsk er til at pille skilt ad med en negl.

PETER

Hvis man i et land som Danmark er blevet 37, og har jævnlige medicinfri perioder, og ikke har begået selvmord, og ikke har solgt totalt ud af sin barndoms spæde idealer, så har man lært sig lidt om at omgås modgang i tilværelsen. Esajas var ved at lykkes. Han ville kunne være nået frem. Han ville kunne have optaget Danmark i sig, og transformeret det, og være blevet både-og.

Bilag:

Anmeldelser

Kulturtid *** 5 stjerner**

"På scenen står de to eminent dygtige skuespillere; Mille Maria Dalsgaard og Jonas Littauer. Og de fanger publikum fra første sekund. Timingen sidder lige i skabet hver eneste gang, og det er en sand fornøjelse, at se hvordan de glider ind og ud af de mange roller, hvordan deres samspil gror ind i hinanden, og krydsningen mellem dialog, monolog og skarpe sangtekster er imponerende.

'Frøken Smillas fornemmelse for sne' flår sit publikum ud på en voldsom rejse gennem hele følelsesregistret. Man sidder og bliver helt fortrolig med skuespillerne, der helt får lov at styre sindets tilstand. Det er intenst og historien er uhørt skarp. Det er en fornøjelse, at se to skuespillere, der mestrer håndværket så grundigt som her." Tonny Olausen

<http://kulturtid.dk/?p=943>

SeniorBladet *** 5 stjerner**

Mille Maria Dalsgaard og Jonas Littauer spiller samtlige roller uden scene- og kostumeskifte og uden andre virkemidler på scenen end et trommesæt, en elektrisk guitar, et keyboard, en taburet og et mikrofonstativ. Men sikke et drama, der udspilles for øjnene af publikum. Man gribes ved hjertet, og her dagen derpå, stiller man sig selv spørgsmålet, hvordan kan to så forskellige civilisationer som den grønlandske og den danske mødes? Henrik Sieben

<http://www.sortehest.com/seniorbladet-har-givet-5-stjerner-til-froeken-smillas-fornemmelse-for-sne/>

LoveCopenhagen *** 5 ud af 5 stjerner**

"Har man hverken læst romanen eller set Bille August filmatisering, kan man sagtens følge med i historiens udvikling alligevel – også selvom det går hurtigt i både tale, genreskift fra popballade til poetry slam samt mange andre kunstneriske virkemidler. Man kan desuden ikke blive andet end imponeret over den energiudladning og helt eminente udstråling, som de to skuespillere formår at præsterer. Jeg sad med en gennemgribende følelse af ubehag, når de skreg og følte mig intimideret, når de gik i hundene og helt tæt på publikum. Jeg kunne mærke deres sindstilstand på min egen krop – og det var mega fedt!" Ditte Maria Hansen

<http://lovecopenhagen.com/frk-smillas-fornemmelse-for-sne/>

Ungt Teaterblod ** 4 stjerner**

"...de to skuespilleres timing og engagement er skarpt, og blandingen mellem dialog, monolog, sange og udbrud er imponerende. Den enkle og let dystre scenografi passer perfekt til både denne form for skuespil, men i lige så høj grad også den lidt dystre og tankevækkende handling i Peter Høegs roman. Skuespillerne lever sig ind i deres roller med energi og intensitet." Christian Skovgaard Hansen

<http://ungtteaterblod.dk/anmeldelse-froeken-smillas-fornemmelse-for-sne-teatret-ved-sortehest-det-dramatiske-udgangspunkt/>

Politiken ♥♥♥♥♥

"Ordene flyder gennem luften som iskrystaller fra en polarstorm. Men Smilla er fattet som fast-trampet sne. Fokuseret på at sige, hvad de fleste af os længe har fortrængt: at Danmark var en kolonimagt, som efterlod sig et spor af ødelagte menneskeskæbner på Grønland, og stadig gør. At vi fortier vores koloniale fortid, selv om vi dagligt hører om misrøgt af grønlandske børn, selvmord og misbrug i stor skala. Jeg bliver helt overrasket over, hvor aktuel Peter Høegs roman fra 1992 stadig er." Kristian Husted

<http://politiken.dk/kultur/scene/teateranmeldelser/ECE2714914/punkkoncert-over-hoegs-froeken-smilla-er-vred-vred-vred/>

Information (giver ikke stjerner)

"Teatermæssigt er de så langt fra dagligsturealismen, som man kan komme det. Og de rykker tilskueren ind i romanens sanseekspllosion. Den drevne skuespiller Mil-le Maria Dalsgaard mestrer den underlige kunst at holde ansigtet komplet neutralt eller hysterisk smilende, uanset hvilke grufuldheder hendes mund siger. Og den sensitive Jonas Littauer følger efter med tiltalende blødhed i sin rocksangerkrop." Anne Middelboe Christensen

<http://www.information.dk/536253>